

MARATON DO ŠKOLY PATŘÍ

Maraton každoročně probíhá na stovkách škol po celé České republice. S nárůstem počtu zapojených škol narůstá i počet dotazů, případně výtek např. ze strany rodičů, vedení školy nebo vyučujících k tomu, zda akce jako Maraton psaní dopisů patří do školního prostředí. Objevují se obavy, zda akce a vůbec celá organizace Amnesty International není politická, že akce nezapadá do žádného z předmětů nebo že akce stejně nemá žádný smysl. Připravili jsme proto pro vás jednoduchý argumentář, který můžete využít v případě, že se jako pořadatel/ka Maratonu setkáte s podobnými argumenty.

1

Politika do školy nepatří

- Důležitou věcí je, aby nedocházelo k politizaci školství, či propagaci politických stran. Na toto základní vymezení pamatuje také školský zákon (561/2004 Sb. v platném znění) v § 32 odst. 1: „ve školách a školských zařízeních není povolena činnost politických stran a politických hnutí ani jejich propagace.“ (Školský zákon, 2004).
- Škola je ideálním prostředím pro žáky, kde mohou řešit kontroverzní témata. Dostávají se do styku s jinými názory pod pedagogickým dozorem a za využití vhodných metod práce.
- Začlenění politických a společenských témat do školního programu přináší např. rozvoj kritického myšlení, účast na politických debatách, zájem o politické dění, větší volební účast v pozdějším období a mnohé další (Matějka, 2012, s. 3-5).
- V rámci mezinárodní akce Maraton psaní dopisů lidé po celém světě vyjadřují svoji podporu dodržování lidských práv, a to skrz podporu lidí, kterým jsou jejich práva porušena. Koncept lidských práv je popsán ve Všeobecné deklaraci lidských práv je postaven na myšlence svobody, spravedlnosti a míru na světě.

2

Děti stejně nerozumí problematice

- Obecným cílem vzdělávání je podporovat děti v hledání nových znalostí, dovedností a postojů
- Když se pracuje s politickými tématy, pomůže to žákům se na tyto vlivy a na to, co se děje kolem nich podívat co nejracionálnější pohledem (Matějka, 2012, s. 6).
- Maraton psaní dopisů umožňuje žákům se aktivně postavit za porušení lidských práv, pomoc lidem v nouzi a převzít společenskou odpovědnost.
- U žáků dochází i k uvědomění, že demokracie není automatický stav a ukazuje žákům, že i oni mohou ovlivňovat dění ve světě a zachraňovat životy. Přijímají roli aktivního občana.
- V rámci Maratonu pedagogové od nás získávají metodické podklady, které podporují jejich didaktickou vybavenost pro přinášení lidskoprávních témat spojených s případy lidí, na jejichž podporu se akce koná. Jednotlivé případy jsou představovány v souvislostech společenského dění, k čemuž slouží podpůrné materiály s informacemi o samotném lidskoprávním tématu, tak i o geografii zemi.

MARATON DO ŠKOLY PATŘÍ

3

Nespadá to do žádného konkrétního předmětu

Maraton psaní dopisů naplňuje jak obsahové části vzdělávacího oboru Výchova k občanství v ZŠ. Vzdělávací obor Výchova k občanství: Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi; Základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana a úprava v dokumentech; Listina základních práv a svobod; Poškození lidských práv; Významné globální problémy

Průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova: Analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí
- Výchova demokratického občana: Občan jako odpovědný člen společnosti: jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku; Základní principy a hodnoty demokratického politického systému: právo, spravedlnost, diferenciaci, různorodost
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: Struktura a funkce mezinárodních a nevládních organizací a jejich vliv na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti dodržování lidských práv (RVP ZV, 2021).
- Přispívá k rozvoji klíčových kompetencí u žáků, priority Rámcových vzdělávacích programů: „respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí; chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo škol“ (RVP ZV, 2021, s.12).

4

Psaní dopisů stejně žádný efekt nemá

- Amnesty petiční a dopisové akce mají reálné dopady na lidské životy. Statisticky se nám daří ve 30 - 40% procentech případů, na kterých pracujeme, prosadit zásadní změnu – propuštění vězněných, získání přístupu ke zdravotní péči, povolení rodinných návštěv, setkání s právníky apod. Dochází ale i k systémovým a legislativním změnám jako jsou změny zákonů, které ovlivní celou společnost.
- Jen v rámci Maratonu psaní dopisů 2020 se nám podařilo z vězení dostat 4 ze 6 lidí, za které jsme psali dopisy. Takže to má skutečně smysl.
- Konkrétní příklady toho, jak jsme v rámci Maratonu psaní dopisů pomohli najdete zde: <https://maraton.amnesty.cz/uspechy>
- Dopady Amnesty práce celkově najdete zde: <https://www.amnesty.cz/uspechy>